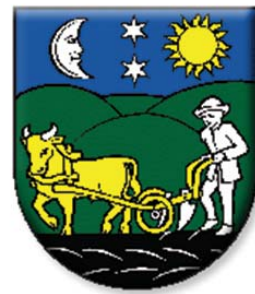

Koštianske noviny

Ročník 4 • Číslo 1/2018 • www.kostanynadturcom.sk • Jún 2018 • Bezplatne

Starosta obce

Vážení občania,

tentokrát sa vo svojom príspevku chcem zamerať na témy z rôznych oblastí života našej samosprávy. Aktivít v samospráve je samozrejme ďaleko viac, ale z dôvodu obmedzeného priestoru si vyberám pár tém, o ktorých by som chcel informovať. Vyberám aj témy, na ktoré sa ma občania pýtajú a prostredníctvom novín chcem dať na ne odpoveď.

Všetky obecné akcie sa v tomto roku nesú v duchu 695. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci. Pri tejto príležitosti sme v našom trojuholníku zabudovali informačnú tabuľu, ktorá nám túto udalosť pripomína. Pre všetkých občanov pripravujeme malú obecnú slávnosť, ktorá sa uskutoční v septembri, presnejšie 22.9.2018. Celý jej priebeh aj program je ešte v príprave a bude včas zverejnený. Verím, že sa na ňom zúčastní čo najviac obyvateľov našej obce, a tak bude odmenená námaha všetkých, ktorí sa zúčastňujú na jej príprave. Zapojili sa do nej všetky spoločenské zložky v obci v spolupráci s obcou.

Okružná križovatka – téma, ktorá všetkých veľmi zaujíma. Môžem Vám oznámiť, že som sa zúčastnil rokovania v Bratislave, u ministra dopravy spolu s primátorom mesta Martin. Rokovanie sa uskutočnilo dňa 24.5.2018 s kladným výsledkom a budú nasledovať tieto kroky:

Je potrebné v najbližšom období vysporiadať vlastnícke vzťahy k pozemkom pod pripravovanou okružnou križovatkou, súbežne pripraviť projektovú dokumentáciu. Po rokovaní v Žiline dňa 18.6. sa všetko dalo do pohybu. Chcem sa aj touto cestou poďakovať páňovi ministromi dopravy a primátorovi Martina, že túto našu myšlienku podporujú. Košťany dostanú novú križovátku, ktorú si po 3,5 ročných jednaniach na všetkých úrovniach naša obec zaslúži. Takto sa dorieši už viac než kritická situácia, ktorú spoločne zažívame deň čo deň. Po príprave projektovej dokumentácie a vysporiadaní vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbou do konca tohto roku, by stavebné práce mali začať v budúcom roku.

Výstavba novej materskej školy – je ďalšou aktivitou, ktorú sa nám podarilo začať realizovať. Ďakujem poslancom, ktorí podporili tento projekt. Naša obec urgentne potrebuje novú materskú škôlku. Pripravujeme verejné obstarávanie na projektovú dokumentáciu pre stavebné konania. Niektorí si ale povie, že predsa bola plánovaná rekonštrukcia súčasnej materskej školy. Áno, máme to pripravené, dokonca aj so stavebným povolením. Náklady na jednorazovú realizáciu celej rekonštrukcie sú podľa projektu také vysoké, že sme doteraz nezískali finančné prostriedky zo žiadnych zdrojov. Bolo by potrebné investíciu

rozdeliť na niekoľko častí, ale to vzhľadom k súčasnej potrebnej prevádzke nie je možné uskutočniť. Nová škôlka by mala byť naprojektovaná zrkadlovo k súčasnej tak, aby sa v budúcnosti mohlo riešiť ďalšie rozšírenie potrebných kapacít z hľadiska demografického vývoja v našej obci postupnou rekonštrukciou priestorov súčasnej budovy.

Máme problém s nedostatkom miest v škôlke, ale kladiem si zároveň otázku. Ako je možné, že obec prišla o priestory starej školy? Tento problém sme vôbec nemuseli mať! Priestory starej školy boli nezmyselne prenajaté súkromnej firme od 1.3.2012 na obdobie 20 rokov!

Žiadny vlastník nehnuteľnosti sa nezabýva svojho majetku na také dlhé obdobie a najmä, ak sa jedná o obec. Veď potreby obce sa vyvíjajú a je nutné prezieravo pozeráť do budúcnosti.

Prečo sa obec zbavovala aj ďalšieho svojho majetku predajom, napr. bývalý obecný dom?

Mnohí to poznáme pod starým názvom Projekt a. Zákon o majetku obce hovorí, že orgány obce sú povinné hospodáriť v prospech rozvoja obce a jej občanov. Neboli žiadne dôvody na jeho predaj. V tomto volebnom období sa snažíme práve majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať.

Pristúpili sme ku kúpe bývalej pekárne, vedľa obecného úradu. Plánujeme dať urobiť štúdiu, kde by sa celý priestor okolo obecného úradu prehodnotil a urbanisticky doriešil. Sme jednou z mála obcí, ktorá nemá ani námestie, ani priestory na služby pre občanov, ani poriadne trhové miesto.

Páričov dom, súp .č. 37 (v súčasnosti prevádzka pizzerie Villagio)

Občania sa ma pýtajú na súčasný stav nehnuteľnosti, ktorú bývalé vedenie obce dalo do prenájmu. Využívam tento priestor na to, aby som v krátkosti pripomenul celý priebeh ako to v skutočnosti je.

V roku 2005 bola podpísaná Nájomná zmluva č.2/2015 na

základe Uznesenia obecného zastupiteľstva č.35/2005 so záujemcom o prenájom uvedenej nehnuteľnosti na obdobie najmenej do roku 2015. Po štyroch rokoch prenájmu v roku 2009 na požiadanie nájomcu bola zmluva ukončená so súhlasom obce prijatým Uznesením č. 11/2009. Boli tam preinvestované finančné prostriedky, ktoré si končiaci nájomca uplatňoval od obce. Obec ale preukázané a vydokladované finančné prostriedky nevyplatila. Následne na obec bolo uvalené v roku 2014 exekučné konanie, podané 10.3.2014 pod sp.Zn.118/2014 na vymoženie sumy 28.537,84,- €.

Dňa 2. 6. 2014 sa uskutočnilo mimoriadne zasadnutie obecného zastupiteľstva k tejto situácii a predmetnej nehnuteľnosti - Párickovmu domu. V tom období už bolo právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Martin (ďalej OS) zo dňa 23. februára 2012 a potvrdenie Krajského súdu Žilina (ďalej KS) zo dňa 28.11.2013 na úhradu sumy 28.537,84,- € a zaplatenie súdneho poplatku 1.712,17 €. OS Martin zo dňa 12.01.2017 zaviazal Obec Košťany nad Turcom zaplatiť úrok z omeškania v sadzbe 9% ročne zo sumy 28.537,84 € za obdobie od 2.6.2009 do zaplatenia a úhradu trov konania v rozsahu 2,46 %. Obec podala odvolanie 23.3.2017, o ktorom súd nerozhodol.

Na mimoriadnom zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 2.6.2014 poslanci obecného zastupiteľstva spolu s bývalou starostkou (štatutárkou) obce, mali dve možnosti.

Prvá možnosť bola taká, že uznajú rozhodnutie súdov a suma 28.537,84,- € a 1.712,17,- € sa vyplatí žalobcovi. Zároveň tým sa navýši hodnota budovy po rekonštrukcii o predmetnú sumu v účtovníctve obce.

Druhá možnosť bola nestotožniť sa s rozhodnutím súdov a podať písomné dovolanie na Najvyšší súd s tým, že dovolanie môže byť zamietnuté. Prijatím Uznesenia č. 31/2014 bolo dovolanie schválené.

Prijatím Uznesenia č. 30/2014 bola zložená do úschovy (depozitu) súdneho exekútora vymáhaná istina a jej príslušenstvo vymáhané v exekučnom konaní - čiastka 28.537,84,- € (prostriedky získané z predaja obecného majetku – bývalé prenajímané súkromné potraviny), z ktorého táto suma bude uhradená tomu, kto vyhrá súdny spor. Zároveň bola do depozitu uhradená aj čiastka 4.088,36,- € pre exekútora podľa exekučného titulu č. EX 118/2014.

Pred Najvyšším súdom SR bolo vedené súdne konanie o dovolaní obce proti rozsudku KS v Žiline zo dňa 28.11.2013, v ktorom dovolanie obce bolo zamietnuté a bola priznaná aj náhrada trov dovolacieho konania pre žalobkyňu.

Mojou snahou bolo uzavretie Dohody o urovnaní s bývalým nájomcom v tomto zdedenom súdnom spore predchádzajúceho vedenia obce. K dohode medzi obcou a bývalým nájomcom uvedených nebytových priestorov nedošlo z dôvodu, že druhá strana nesúhlasila so zapracovaním pripomienok, ktoré by zabezpečovali, že budú vysporiadané všetky vzájomné právne vzťahy a tento spor bude navždy uzavretý.

Uvádžam prehľad doterajších nákladov obce, ktoré sú vyčíslené v Eurách nižšie:

Súdny spor

Uhradené do depozitu	28 537,84
Trovy exekúcie	3 508,80
Trovy právneho zástupcu	579,56
Celkom uhradené	32 626,20
Súdny poplatok za odpor	3 272,50
Poplatok za dovolanie	3 424,00

Už uhradené celkom s poplatkami	39 322,70
Penále 9% ročne zo sumy od 2.6.2009 - do 2.6.2014	12 849,06
Trovy konania	1 787,55
Celkom istina + penále	41 386,90
Poplatky celkom	12 572,41
Súdny spor cca	53 959,31

Môžeme si položiť otázku, mohli sa uvedené finančné prostriedky využiť v prospech obce inak? Odpoveď na to si môže dať každý sám...

Keď sme ešte pri financiách, musím tiež spomenúť **hospodárenie obce**.

Stav finančných prostriedkov k 31.12.2017 v rezervnom fonde obce na investície bol vo výške 322 165,40 Eur. Za rok 2017 boli ušetrené ďalšie finančné prostriedky vo výške 104 316,85 Eur. Keď to spočítame, máme celkovo na investovanie v obci **426 482,25 Eur**.

Tieto finančné prostriedky plánujeme účelne a efektívne použiť na investovanie v obci.

Prejdem postupne z ťažších tém na „jednoduchšie.“

Riešime postupne **projekt bezpečnosti** na komunikáciách v obci. Prioritou je momentálne cesta tretej triedy, ktorá prechádza cez obec od rámp v smere na T. Peter. Následne pripravujeme riešenie aj pre bočné komunikácie, ktoré sú vo vlastníctve obce. Popri ceste tretej triedy bol vybudovaný chodník pri lekárni, spolu s priechodom pre chodcov. Dorobili sa vjazdy do dvorov, kde sa odstránili nebezpečné plechy, ktoré slúžili na prejazd. V smere do T. Petra už máme spolu s obcou T. Peter vydané stavebné povolenie na výstavbu chodníka. Podľa dostupných informácií, na jeseň by mala byť zverejnená výzva, do ktorej sa spoločne ako dve obce zapojíme.

Pri lekárni vybudujeme spevnenú plochu pre autá popri ceste tretej triedy, aby nám nestáli na novom chodníku a priechode pre chodcov. Finančnú spoluúčasť prisľúbila aj lekáreň.

V časti od pána Líšku, smerom na letisko – IBV Trávniky, sa začínajú na komunikácii osadzovať obrubníky, bude sa asfaltovať a takisto bude dobudovaný nový mostík. Plánuje sa výstavba protihlukového násypu popri železničnej trati, ktorý bude po úprave povrchu slúžiť aj pre cyklistov. Všetko to financuje developer.

Je už vydané stavebné povolenie aj na dobudovanie kanalizácie v časti Ostrov, ulica za predajňou áut firmy AM Plus. Prebieha verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác pod taktovkou spoločnosti Turvod, a.s.

Ďalšou vecou, ktorá nás trápi, je stojatá **voda na priechode** pre chodcov pri železničnej stanici.

Keď čítate tieto riadky, reklamovaná oprava by už mala byť hotová. Odstránením tohto problému sa značne uľahčí život našim spoluobčanom, ktorí denne denne prechádzajú uvedeným úsekom. Myslím, že nielen im, ale nám všetkým.

Rokovania na **odkúpenie časti pozemkov** v blízkosti športového areálu sú pomaly na konci. Naš zámier rozšíriť športový areál na východ pre potrebu vybudovania krytej tribúny pre divákov a vybudovanie hracej plochy pre tréningový proces za južnou bránou sa pomaly stane skutočnosťou. Je ešte potrebné pripraviť podklady na rokovanie zastupiteľstva a po odsúhlasení naplánovať finančné prostriedky do rozpočtu obce.

Musím tiež spomenúť, na požiadanie občanov, situáciu v Kole pod Lipami. V tomto nádhernom priestore nemôžeme plnohodnotne využívať sociálne zariadenie pri obecných akciách. Na podnet vlastníka susediaceho pozemku zo severnej strany a prietlahy, je zastavené stavebné konanie, tým pádom nemôžeme požiadať o kolaudáciu uvedených priestorov. Zamýšľam sa nad tým, keď obec občanovi vyjde v ústrety a odpredá mu časť svojho majetku - pozemku, aby sa mu umožnil lepší prístup na jeho pozemok, potom prečo je prístup vlastníka susedného pozemku, ak ide o verejný záujem taký nevysvetliteľný?

Je to smutné a doplácajú na to všetci obyvatelia tejto obce.

Témou, veľmi dôležitou je aj poskytovanie príspevku na stravovanie pre dôchodcov. Prijatím všeobecne záväzného nariadenia č.2/2016 v časti podporné služby pre poskytovanie sociálnej služby v jedálni, sa stravovanie rozšírilo na všetky skupiny dôchodcov. Zvýšil sa počet stravníkov. Teší ma, že poskytujeme našim dôchodcom také podmienky, aby na ich strane bola maximálna spokojnosť. Samozrejme, sledujeme aj kvalitu poskytovania stravovacích služieb. Mojim zámerom je tieto služby rozšíriť prípadným zaradením ďalších subjektov poskytujúcich tieto služby na území obce Košťany nad Turcom. Pozreli sme sa aj na prenájom miniihriska, konkrétne na cenník. Navrhnuté úpravy cenníka – prenájom zdarma pre deti a mládež do 15 rokov s trvalým alebo prechodným pobytom v obci. Je potrebné len sa nahlásiť správcovi miniihriska. Doporučujem si zmeny pozrieť vo vývesnej tabuli pri miniihrisku alebo na webovej stránke obce.

A už naozaj posledná vec, ktorú spomeniem, je prevádzka školského klubu detí / ŠKD/.

Zriaďovateľ, ktorým je obec, spustí prevádzku ŠKD už len v priestoroch Základnej školy. Bude prijatá nová pani učiteľka, navýšená kapacita a rozšírený prevádzkový čas. Súkromný ŠKD pri ABC Martin n.o. zo zákona zanikne, a to všetko už od 1.9.2018. Verím, že týmto krokom vychádzame v ústrety najmä rodičom.

A teraz už len v krátkosti:

Pripravujeme, riešime a realizujeme...

1. Dopravné ihrisko pri Materskej škole - prebiehajú stavebné konania.
2. Stavebné úpravy budovy (bývalý sklad) pri Materskej škole - stavebné konania ukončené, príprava na realizáciu.
3. Spevnená plocha pri budove Obecného úradu (stojisko pre kontajnery) - stavebné konanie ukončené, prebieha realizácia.
4. Výmena umelého trávnikára na miniihrisku. Pre nedostatok

výšky finančných prostriedkov nám nebola žiadosť schválená. Celý projekt bol vypracovaný externou firmou.

5. Zapojili sme sa do výzvy ako zriaďovateľ Základnej školy spolu s jej vedením pre získanie finančných prostriedkov z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na rekonštrukciu zastaranej elektrickej inštalácie telocvične a rekonštrukciu vykurovania a výstavbu novej kotolne, ktorá bude slúžiť len na vykurovanie telocvične. Elektroinštalácia a rozvody vykurovania sú po rokoch prevádzky v havarijnom stave,
6. Detské ihrisko Kolo pod lipami - prebieha príprava cenového prieskumu na dodávateľa mobiliáru pre deti.
7. Spevnená plocha pri lekárni - príprava cenového prieskumu na dodávateľa materiálu, realizácia svojpomocou.
8. Chodník zdravotné stredisko - lekáreň z južnej strany (od lekárov) - príprava cenového prieskumu na dodávateľa dlažby, realizácia svojpomocou.
9. Spevnená plocha pri Páričkovom dome (stojisko pre kontajnery na odpad) - príprava cenového prieskumu na dodávateľa dlažby, realizácia svojpomocou.
10. Vybudovanie splaškovej kanalizácie a externej vodovodnej prípojky na parc. č. KN-C 530/2 a KN-E 530/2 časť obce Na Lazoch – v riešení.
11. Dobudovanie a prepojenie splaškovej kanalizácie parc. č. KN-C 500/1 na parc.č.KN-C 531/12 časť obce Niva, bývalý Horný dvor ŠM – v riešení.
12. Dobudovanie splaškovej kanalizácie na parc.č.KN-C 146/46, KN-C 696/1 s prepojením na parc. č. KN-C 146/18 časť obce Ostrov, Za Hradskou – v riešení.

Verím, že tieto informácie poskytnú obraz o činnosti samosprávy v rôznych oblastiach života našej obce. Samozrejme pri riadení samosprávy je mojou povinnosťou poskytovať všetky informácie, ktoré sa týkajú obce občanom. Či už sú to správy pozitívne ale aj tie menej pozitívne. Občania majú právo vedieť, čo sa v obci deje a mojou snahou je, tak ako som spomenul v úvode, stručne podať obraz o živote našej samosprávy.

Ďakujem všetkým, ktorí pripravili ďalšie vydanie Koštianskych novín. Moje poďakovanie patrí aj tým, ktorí dodali a spracovali príspevky.

Využívam tento priestor aj ku gratulácií TJ Turčan, blahoželám našim futbalistom k postupu do I. triedy okresnej súťaže. Pochvalu si zaslúži aj družstvo mladých hasičov a starších hasičiek, ktorí reprezentujú našu obec.

Bliži sa čas prázdnin a dovoleniek. Všetkým prajem oddych a pohodu, aby ste nabrali čo najviac síl do ďalších náročných dní.

Žijú medzi nami

Na začiatku príspevku by som použila myšlienku Ľudovíta Štúra: „*Každý národ musí sa radovať a potešiť vo veľkých mužoch svojich, lebo oni boli národu dôkazom, že i on je v stave niečo urobiť.*“ No dovolila by som si parafrázovať jeho myšlienku: „*Každý národ musí sa radovať a potešiť vo veľkých ženách svojich, lebo ony boli a sú národu dôkazom, že i on je v stave niečo urobiť.*“

V našej obci žije takáto veľká žena a vzácny človek p. Jozefína Ballová.

Táto milá a zhovorčivá pani žije medzi nami od roku 1974, keď

sa po dokončení stavby rodinného domu prisťahovala s rodinou do našej obce.

Určite mnohí o nej nevieme, že sa podieľala na vydaní knižných publikácií o našich slávnych rodákoch: Košťany nad Turcom - národopisná monografia obce od Andreja Polonca, ktorú jazykovo upravila a napísala doslov.

Rovnako zostavila a pripravila na vydanie knihu Z klenotnice ľudovej slovesnosti obce Košťany nad Turcom v zápisoch Jána Páričku. Mimochodom, dom pani Ballovej stojí na pôvodnom pozemku Páričkovcov, a aj preto sa cítila zaviazaná uviesť do

povedomia obce túto osobnosť.

S menom Jána Páričku ju spája aj seminár o tejto významnej osobnosti. Konal sa v Košťanoch v roku 1997 a pani Jozefína Ballová bola jeho spoluorganizátorkou. Pri príležitosti seminára bola na jeho rodnom dome osadená pamätná tabuľa. Príspevky zo seminára boli uverejnené v Zborníku o problémoch a dejinách knižnej kultúry KNIHA '97 - '98, ktorý vydala Matica slovenská v Martine v roku 2000. Následne sa v tom roku uskutočnila v našej obci aj beseda s redaktorkami uvedeného zborníka p. M. Domovou a p. K. Komorovou.

Ďalším rodákom, ktorému sa venovala, je Samuel Šípka, národovec, slovenský dobrovoľník v revolúcii 1848/49, organizátor kultúrneho života v druhej polovici 19. storočia, teda vo vrcholovej fáze národnosťjedinovacích snáh slovenského národa v jeho vtedajšom kultúrnom a súčasne aj politickom centre – v Martine.

Okrem našich rodákov sa občania na mnohých jej prednáškach dozvedeli veľa nového o štúrovcoch, literárnych jubilantoch a iných jej blízkych osobnostiach.

Pani Ballová pôsobila ako stredoškolská profesorka v Mošovciach na Strednej poľnohospodársko-technickej škole, kde 11 rokov učila.

Neskôr až do odchodu na dôchodok pracovala v Biografickom ústave Matice slovenskej. Publikovala rôzne historické, cestopisné, literárno-vedné štúdiá. Venovala sa aj Slovenskému biografickému slovníku.

V súčasnosti sa venuje svojej rodine – manželovi, deťom a vnúčatám. Veľa času venuje svojej peknej záhradke.

IK

Viete, že ... ?

Spomínate si, že zima na prelome rokov 2016/2017 bola mimoriadne tuhá a krutá? Z okrasných rastlín poškodila najmä ružové kry. Za zmienku stojí to, že nemala silu zničiť ker ruže stolistej, ktorý rastie na pomedzí rodinných domov Kotúčovcov a Ballovcov na ľavej strane bývalej hlavnej cesty smerom do Martina. Ker napriek neprajnej zime a veľmi mrazivej jari v júni 2017 bohato zakvitol! A obsypaný voňavými kvetmi je aj v tomto 2018. Roku, ktorý sa tiež vyznamenal hneď v prvých mesiacoch extrémnymi mrazmi i neobvyklým suchom v jarnom období.

Od pani Márie Bielikovej, rod. Matulovej (1900 – 1995), ktorá bývala v dome, čo stál v ľavej časti dnešnej prednej záhrady pri dome Kotúčovcov, som sa dozvedela nielen názov ružového kra – ruža stolistá, ale aj to, že ten ker tam rástol už vtedy, keď sa ona do rodiny Bielikovej vydala. Jej svadobným dňom bol 22. jún 1919. A v roku 1993, teda pred štvrtstoročím, keď sme sa o ružovom kere a iných zaujímavostiach rozprávali, bola naša pani susedka najstaršou občiankou Košťian nad Turcom. Podľa jej mienky predmetný ružový ker sa do našej obce dostal vďaka niektorému z turčianskych olejkárov či šafraníkov. Takže už pekných pár desaťročí zdobí niekdajšiu hlavnú ulicu a všeličoho bol svedkom na hradskej ceste smerom do Martina a späť! Nepochybne patrí medzi najstaršie dreviny v intraviláne našej obce.

Encyklopédie nám o tomto druhu ruže prezrádzajú, že ruža stolistá (*Rosa centifolia*) má pôvod v Perzii a poznali ju už starovekí Gréci a Rimania, od 16. storočia aj obyvatelia strednej Európy. Je to olejnatý druh; z lupeňov jej kvetov sa vyrába známy ružový olej.

Zo spomienok p. Jaroslava Polonca, košťianskeho rodáka

Po rušných dňoch a nociach spojených s ústupom nemeckých a maďarských vojsk zavládlo ráno 10. 4. 1945 nezvyčajné ticho. Dlhो však netrvalo. Už predpoludním ho prerušili dva silné výbuchy. Jeden zaznel pri vyhodení železničného mosta na Belianke a druhý pri vyhodení mosta na hradskej nad kanálom od turbíny z Černákovho mlyna. Kanál bol hlboký 4 až 5 metrov a široký približne rovnako. V dnešnej dobe je už zasypaný.

Bolo pekné popoludnie a my, vtedy 8 - 14 roční chlapi, hrali sme sa na Tabáni okolo zákopu pre stojaceho strelca. Z tohto miesta bol veľmi dobrý výhľad na široké okolie, pretože v košťianskom chotári medzi železnicou a riekou Turiec boli len pasienky s malými krikmi. Stromov nebolo. Pred naším domom postával aj otec a niekoľko susedov. Pozerali po okolí v očakávaní, čo sa bude diať, pretože vedeli, že sa blížila Rusi.

Ako sa tak pozeráme smerom k Príbovciam, ktosi zbadal, že na pasienkoch sa čosi pohybuje. Zbystrili sme pozornosť a zistili sme, ako sa postavy na chvíľu objavia a vzápätí stratia. Pravdepodobne vojaci postupovali skryto vedľa železnice a pred dedinou (asi v polovici medzi chotárom a dedinou) sa rozptýlili do rojnice a postupovali prískokmi. Usúdili sme, že to budú osloboditeľskí vojaci.

Na plote pred domom visela biela plachta. Najstarší z pozorovateľov (inak invalid z 1. svetovej vojny) ma poslal plachtu zviať. Potom s ňou začal zoširoka mávať. Na toto znamenie, zrejme na povel, sa po chvíli skrývajúci sa vojaci zdvihli a potom už postupovali vzpriamene opatrným krokom. Boli rozptýlení asi tak do vzdialenosti 200 metrov od železničnej trate smerom k Turcu.

My, pozorovatelia, sme stále postávali pred domom a sledovali prichádzajúcich vojakov. Tí postupne prešli cez mostík na Koričánskych lúke a kráčali po tabánskej ceste rovno k nám. Keď sa priblížil prvý vojak, ktorý mal na prilbe namaľovanú veľkú červenú hviezdu, zastavil sa pri nás so slovami: "šty rumunysťy". Bol to rumunský vojak. Potom pri nás zastali aj ostatní vojaci. Pýtali si vodu. Keď sme im povedali, že v dedine nie sú nemeckí vojaci, pokračovali ďalej, až sa nám stratili z dohľadu.

Po nejakom čase, ubehla možno pol hodina od príchodu rumunských osloboditeľov, začali vybuchovať v okolí nášho domu delostrelecké granáty. Rýchlo sme sa ukryli do pivnice. Boli sme tam dosť dlho a vyšli sme až potom, ako kanonáda

utíchla. Bolo už krátko pred západom slnka. Potom sme už videli ruských vojakov. V ten deň už vojaci z dediny smerom do Martina nepostupovali.

Na druhý deň ráno sme uvideli ničivé účinky delostreleckej paľby z predošlého dňa. V našej zrubovej ovčiarni rozbilo základy a vytrhlo brvno nad základom a pritom zabilo 2 ovce. Rozbilo tiež betónový múr okolo hnojiska. Okrem toho granát, ktorý vybuchol asi 2 metre pred rohom domu, poškodil

črepinami aj ten. Ďalší granát prerazil murovaný tehlový pilier na humne vedľa vrát. Na ceste a v zemi na Tabáni sme ponachádzali niekoľko kráterov po vybuchnutých granátoch. Okrem toho sme našli asi 5 nevybuchnutých.

Po prechode frontu sa v dedine usídlili vojaci Československého armádneho zboru. Tu ich zastihol aj koniec vojny. Na oslavu usporiadali v kaštieli tanečnú zábavu, pretože sála u Končekov bola od povstania vypálená (príchod Nemcov 21. 9. 1944).

Chotárne názvy našej obce

Vážení spoluobčania,

Redakčná rada Koštianskych novín sa uzniesla, že vám postupne na stránkach našich novín bude približovať chotárne názvy v okolí a ich význam.

Naším cieľom je zozbieranie a zhromaždenie všetkých názvov obecného chotára, ich zaznamenanie a vytvorenie akejsi najnovšej chotárnej mapy obce Košťany nad Turcom. V nej by sa potom dali nájsť staršie i novšie názvy a ich poloha v teréne. Zároveň si však uvedomujeme, že bez vysvetlenia ich významu či zmyslu by to nešlo. Je to potrebné predovšetkým preto, lebo naša obec sa čoraz viac rozrastá, noví obyvatelia v nej pribúdajú. A nie sú všetci pôvodní (rodáci) Košťanci. No nesmieme zabudnúť ani na deti a dorastajúcu generáciu. Ich by sme mali v prvom rade oboznámiť s krásnym okolím, v ktorom žijú. Za vzor by nám mohli slúžiť Malé Lednice na Považí. Dedinka iba s 503 obyvateľmi (údaj z roku 2014). Za ozaj originálny nápad im dávame palec hore, chválime ich. V chotári ich obec sa určite nikto nestratí. Nie sú to iba smerovníky, aké sú aj u nás. Okolo Malých Ledníc sú osadené vkusné betónové turistické orientačné pylóny (stĺpiky). Na nich sú napísané miestne chotárne názvy a namorská výška jednotlivých lokalít (miest). Darovalo a osadilo ich Občianske združenie Kľače. Mená šikovných a ochotných ľudí neuvádzame. Tieto betónové stĺpiky slúžia nielen na orientáciu, ale hlavne mladej generácii a ďalším generáciám na poznávanie okolia svojej obce. Takýmto originálnym spôsobom sa prinavrátia a vybuduje povedomie k miestnemu chotáru a jeho názvosloviu.

Dlho, predlho sme hľadali autentické zápisy, ktoré sa dotýkajú koštianskych chotárnych názvov. Stretli sme sa so staršími a novšími. Pre poriadok uvedieme zdroje: Andrej Polonec „Košťany nad Turcom – národopisná monografia obce“; Richard Lacko „Košťany nad Turcom“; mapa a parcelný register z roku 1860 ŠA Bytča, pobočka Bystrica; Územný plán Obce Košťany nad Turcom a projekty OMA (miesto, šport) na internete. Nezabúdame ani na mapu katastra obce z r. 1927, ktorú ochotne zapožičal pán Jozef Sokol.

Ale najviac nás pri prehliadaní obecnej kroniky oslovil zápis z roku 1987 bývalého predsedu MNV p. Jána Skuhru, ktorý zverejňujeme v doslovnom znení: „Pomenovania chotára a častí obce: Obec má 625 hektárov poľnohospodárskej pôdy. I keď celý chotár nie je tak veľký, ale zato územných názvov jednotlivých parcel bolo dosť. Pri scelovaní poľnohospodárskych podnikov, socializácie obcí už niektoré názvy aj zahýňajú (hynú, zanikajú), preto som sa rozhodol, že opíšem chotár názvami ako boli kedy pomenované. Na východnej strane obce je chotár s názvami: BÝKORY, TEHELEŇ, U JARČEKA, HLAVA, PLOŠTINA, DIEL, MEDZE, KOSTOLIŠTE, BORIOVČA, PODŠIARE, ILÁ, NAD VOCHTERŇOU, KÁLENIE,

MEDZIHORY, PROSTREDNÁ HRADA, U BREZIČKÁCH, PODBORIOVČIE, NAD CINTORÍNOM, DRMLA, POD CINTORÍNOM, VLČIA JAMA, ZÁBELIE, KOHÚTOVÁ, PODZÁSADY.

Od severu sú názvy parcel: ZA BELIANKOU, DLÁBIKOVSKÁ, KÚTY, LÁSKY.

Na západnej strane sú názvy: PODVIŠNIE, FARSKÁ LÚKA, GÁBOROVÁ, ZA MOSTOM, BOŽSKÝ LAZ, SIHOŤ, DOLOTURČIE, POD JAMKOU, HORETURČIE, DOBSOKOVÁ.

Na južnej strane sú názvy : TRÁVNIK, PAŽITE, LÚKY, ŠIARE, LETISKO.

Niektoré názvy uvedených chotárov sa už zabúdajú, preto ich uvádzam v tom znení pôvodnom aj pre budúce generácie.

Tak ako sú, alebo boli pomenované chotáre, tak boli pomenované aj časti obce ako: HRADSKÁ, DEDINA, PASEKY, OSTROV, NIVA, DOLNÝ DVOR, LAZ, TABÁŇ, NOVÁ KOLÓNIA“.

Do tejto obrysovej mapy chotára (katastra) Košťan nad Turcom budeme jednotlivé názvy a miesta zapisovať a zakresľovať. Pomôžete nám?

Kultúrno-spoločenské stretnutia občanov

- V Košťanoch nad Turcom zimný podvečerný čas spríjemnili obrazy insitného umelca Martina Papa z Paďiny v Srbsku. Okrem neho do našej obce zavítal aj Honorárny konzul Konzulátu Srbskej republiky v Martine p. Mojmír Vrlík a majiteľ TEO Galérie v Banskej Bystrici p. Teo Bindas

- Likvidátor skleníka môže byť spokojný, sklenené tabule sú uložené v kontajneri, tak ako majú byť – porozbíjané.

- V Bratislave sa znovu konal minimaratón Nutrilite, kde našu obec znovu reprezentovali aj naši občania.

- Milovníci hudby a TV stanice Šláger sa zúčastnili natáčania programu „Rande s Heligonicou“

- Do „Mandarínkovej izby“ nám dovolili nazrieť ochotníci z Ochotnickeho divadelného súboru Blatnica z Blatnice. Bola to komédia plná francúzskeho espritu a šarmu ponúkajúca zaujímavé príbehy ľudí vo vtipných, krátkych jednoaktovkách s prekvapivým, niekedy priam detektívnym záverom. A to v parížskom hoteliku a v záhadnej izbe, zvanej mandarínková, ktorá má svoj vlastný príbeh.

- Kartársky turnaj o Pohár starostu obce – 19. ročník

- Cyklovýlet: Milovníci histórie aj teraz v rámci akcie „Poznávanie kaštieľov v okolí“ nasmerovali svoje bicykle do obcí Necpaly a Blatnica.

- Slávnostné prijatie bezpríspevkových darcov krvi u starostu obce

- Poskytovanie prvej predlekárskej pomoci záujemcom predviedol Ľubo Šimo ml.

- Športový deň obce (organizátor Únia žien Slovenska v Košťanoch n.T., strelecká súťaž Miestny spolok SČK v Košťanoch n.T., guláš TJ)

- Pešo s vozíkom plným kníh putujúci Janko Cíger Medokýš prechádzal aj cez našu obec. Svoje putovanie teraz zamerlal na staré gymnáziá.

- Brigáda ku Dňu zeme – tradične „veľký záujem občanov“

Oslavná návšteva

Rok 2018 je oslavným hlavne pre našich priateľov z Valalík. Preto zástupcovia našej obce a jej zložiek sa tešili na toto priateľské stretnutie. Nielen 20 rokov od podpísania priateľskej zmluvy s nami a 10 rokov od zmluvy s našimi „medzinárodnými“ priateľmi z Košťan, ale hlavne osláv 770. výročia prvej písomnej zmienky.

Priatelia svojim programom zase nesklamali.

Aby sme (nielen my, ale aj českí priatelia, ku ktorým sme nasadli vo vlaku) poznali aj naše Tatry, zastavili sme sa najprv na Hrebienku, kde sme sa vyviezli lanovkou. Cestu späť niektorí z nás nahradili pešou túrou. Večer sa niesol v oslavnej atmosfére. Na slávnostnom zasadnutí obecného zastupiteľstva boli starostom obce Štefanom Petríkom odovzdávané pamätné plakety. Držiteľmi z našej obce sa stali p. Milan Remeň, ako spoluzakladateľ partnerstva a starosta obce p. Marián Bunganič. Druhý deň sa niesol v znamení hudby, spevu a tanca (čo nenechalo v klúde ani nás) na tradičnom Valalickom jarmoku. Okrem ukážok ľudových remesiel, na pódiu vystupovali viacerí účinkujúci, ale aj naše priateľky Parádne nevesty. Prišli aj známi Kollárovci - program moderoval Štefan Skrúcaný. Nezabudli sme navštíviť ani obidve materské školy, základnú školu, klub seniorov, hasičov a vynovené

zdravotné stredisko. Večer sme zavŕšili ochutnávkou tokajských vín vo Vinárstve Ostrožovič vo Veľkej Tŕni. V nedeľu sme v Košiciach navštívili židovskú synagógu. Ako jediná spomedzi šiestich synagóg v meste si zachovala svoje poslanie až doteraz. A prišiel čas rozlúčky... podania rúk, bozky a poďakovanie za krásne, nezabudnuteľné chvíle.

IK

Školstvo

Deň učiteľov a slávnostné prijatie u starostu obce.

...a opäť je tu koniec školského roku!

Školský rok sa pomaly chýli ku koncu a deti sa už tešia na vytúžené prázdniny. Aj tento rok si odnesú veľa, veľa nových vedomostí, ale i zážitkov z rôznych akcií či aktivít, ktoré si pre ne panie učiteľky pripravili. Bolo ich množstvo, ale spomenieme aspoň niektoré.

- Karneval (7.2.2018) - vo fašiangovom čase sme sa veselili a zabávali v maskách pri hudbe s rodičmi, ktorí priniesli dobré koláčiky. Deti predviedli rodičom a ostatným hosťom veselý program. O tom, že náš karneval má veľkú popularitu v našej obci, svedčí už tradične aj plný kultúrny dom.
- Lienky na návšteve 1. ročníka ZŠ (26. 3. 2018). Lienky navštívili svojich kamarátov v 1. ročníku. Zažili s nimi zábavné vyučovanie a oboznámili sa s prostredím ZŠ.
- Návšteva uja Froľa (19.4.2018) - ďakujeme ujovi Froľovi, že po roku nás znova uvítal vo svojom dvore. Ukázal nám nové prírastky v zajačích a holubích rodinkách. Deti priniesli zvieratkám chutné maškrty.
- Deň Zeme (22. 4. 2018) „DEŇ ZEME“ u nás nie je iba jeden deň v roku, ale celý týždeň. Venovali sme sa rôznym aktivitám – napr. pokus „Späť do zeme“, práce s odpadovým materiálom. V pondelok sme si upratali a vyčistili školský dvor.
- Stavanie mája (30.4.2018) - Sadíme my máje...Tak ako každý rok, tak aj teraz s pomocou p. Ďurdíka sme postavili máj. Dievčatá ho vyzdobili stužkami a chlapci ho postavili. Spoločne sme si spievali piesne a tak sme privítali máj. Naš pestrý máj nám zdobil školský dvor celý mesiac.
- Deň matiek (11.5.2018) - na tento deň sa deti veľmi tešia a s chuťou nacvičujú program, aby svoje milované mamičky potešili. Predviedli sa im v plnej paráde v kultúrnom dome. Zaspievali, zatancovali, predniesli báseň a obdarovali ich pripravenými darčekom. Program zožal úspech. Deti boli odmenené potleskom a odchádzali domov. Spokojné boli nielen deti, ale aj rodičia.
- Dopravná výchova v Beniciach (16.5.2018) - ako každý rok, tak aj teraz absolvovali deti dopravnú výchovu v Beniciach. Deťom sa veľmi páčili jazdy na kolobežkách i trojkolkách. Dozvedeli sa nové veci o dopravných značkách, pravidlách a o bezpečnosti na ceste. Už teraz sa tešíme na ďalšiu časť o dopravnej výchove a dúfame, že sa nám podarí vybudovať si vlastné dopravné ihrisko.

- MDD – týždeň detských radostí. Od 28.5.- 1.6.2018 prebiehal Týždeň detských radostí pri príležitosti MDD. Pre deti boli pripravené rôzne aktivity - diskotéka, planetárium, detská olympiáda, rozprávkový les a pod. Celý týždeň sme sa dobre bavili, športovali, plnili rôzne úlohy a samozrejme deti boli obdarované rôznymi drobnými darčekom. Počasie nám prialo celý týždeň a MDD sme ukončili guľáš - partiou pod naším košatým orechom. Nezabudol na nás ani pán starosta, ktorý prišiel deti pozdraviť a trochu si s nimi zatancoval.
- SCVC ABC – Čítankovo. Deti sa zúčastnili programu O bojazlivom strašidielku; Rozprávky pod stromček; Čarovná zima; O Kozliatkach; Budkáčik a Dubkáčik a divadelného predstavenia CIRKUS PINKA (6.3.2018). Všetky aktivity boli interaktívne, aby si deti mali možnosť všeličo vyskúšať a naučiť sa veľa nového.

Nedá mi nespomenúť napríklad návštevu Uja Viktora s názvom „Pesnička je liek“; besedu s pracovníkmi RÚVZ v Martine – vitamíny; bábkové divadlo O neposlušnej princeznej; stretnutia s dentálnou hygieničkou – Zdravý úsmev a pod.

Do konca školského roka ešte deti absolvujú plavecký kurz (11.-15.6.2018) a predškoláci sa rozlúčia s MŠ 20.6.2018 na Obecnom úrade a aj v MŠ; zúčastnia sa Žaboolympiády v Žabokrekoch; navštívia SKD v Martine na festivale Dotyky a spojenia.

Školský rok sa končí a to je pre predškolákov veľká životná zmena. Rozlúčia sa s materskou školou krásnym programom a posedením spolu s rodičmi. Nejednej mamine i pani učiteľke vypadne slzička z oka pri pomyslení, že tieto deti už sú vlastne školáci.

No a nám učiteľkám neostáva iné, len sa ako každý rok, pripraviť, načerpať energiu, silu a tešiť sa na „naše deti“, ktoré opäť prídu medzi nás s úsmevom, alebo možno zo začiatku so slzičkami na tvári medzi nás. ☺

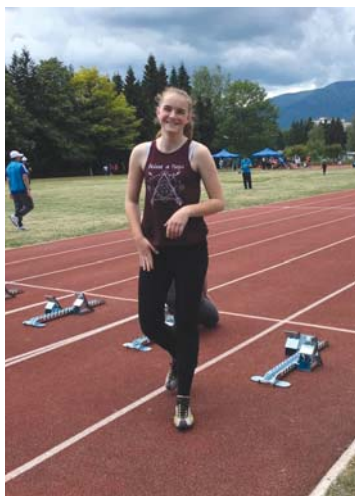
Základná škola

Turčianske hry mládeže

V dňoch 22.5. - 25.5.2018 sa uskutočnili atletické súťaže 58. ročníka Turčianskych hier mládeže.

Z 27 základných škôl a 555 žiakov naši žiaci zabodovali. Medzi najlepšie výkony našich žiakov patrili : 1. miesto v skoku do diaľky - Karolína Belianová; 2. miesto v hode krieketkou - Karolína Belianová; 5. miesto v behu na 1000 metrov - Jakub Ruman; 7. miesto v skoku do diaľky - Lenka Bartáková a Michal Hyčko. Beh na 60 m - účasť Natália Remeňová.

Milada Cingelová

Úžasný týždeň v Čechách

V dňoch 28.5 – 1.6.2018 sme sa tradične zúčastnili akcie Týždeň detských radostí. Tento rok sme cestovali vlakom do mesta Košťany v Čechách.

Po príchode nás čakal sýty obed. Neskôr sme spoznávali blízke kúpeľné mesto Teplice. Večer nás čakala spoločná zoznamovacia opekačka. V utorok sme boli v Prahe. Prezreli sme si Karlov most, Václavské námestie, Petřín a ďalšie zaujímavé miesta s bohatou históriou. Ďalší deň nás čakala turistika v Českom Švýcarsku a splav loďkami. Večer sme niektorí venovali tancu alebo futbalu. Vo štvrtok sme spoznávali hlavné mesto nemeckého Saska - Drážďany. Po prehliadke krásnych historických pamiatok mesta sme vyrazili do nákupného centra, kde sa nám všetkým páčilo. V piatok sme oslávili MDD športom. Žiaľ, týždeň pomaly končil a my sme museli vrátiť domov.

Počas pobytu sme spoznali veľa nových ľudí a našli veľa kamarátov z Valalik a Košťan. Bol to úžasný týždeň, na ktorý budeme ešte dlho všetci spomínať.

Soňa Sobkuliaková

Klub dôchodcov

Činnosť v prvom polroku bola rôznorodá, či už fašiangy, oslavy jubilatov, MDŽ. No členovia si zaumienili venovať sa umeniu a histórii. Navštívili múzeum Martina Benku a Budatínsky hrad. História si približujú aj vracaním sa k minulosti, konkrétne ku tkaniu kobercov. V spolupráci s hasičmi nezabudli na Pálenie Vájanka – 88 % občanov túto akciu odignorovalo.

Zložky

Únia žien v novom šate

„Aj ženy môžu vykonať veľké veci (Mary Wardová)“

Základná organizácia Únie žien v Košťanoch nad Turcom s novým rokom začala s novým výborom: Marta Blahušiaková, Lucia Hornáková, Eva Sabová, Andrea Michalková, Dagmar Kováčová.

Rozhodli sa vrátiť k sviatku všetkých žien MDŽ. Z histórie vieme, že prvý sviatok MDŽ v ČSR sa konal v roku 1921. Postupne sa rušil, obnovoval a znovu rušil. Nedá sa nahradiť Dňom matiek. Nie všetky ženy sa nimi aj stanú.

K tomu, že sa dá inak oslavovať sa žienky z únie rozhodli usporiadať „Veselú sobotu“. Tretieho marca sála nášho kultúrneho domu dýchala inou atmosférou. Diela ženských rúk sme si mohli popozerať a kúpiť, či už svetoznáme perníky Majky Balačinovej alebo hand made výrobky ako sošky, bižutéria, výrobky z papiera, dreva, mydlové kytice a i. Veľký úspech mali aj oravské syrové výrobky. Ženy bez rozdielu veku na mohli dať profesionálne nalíčiť. Nezabudlo sa ani na deti, od ktorých si matky oddýchli pri maľovaní na tvár, pri výrobe vlastnoručných výrobkov, ktorými potom obdarovali

svoje mamy. Milým prekvapením bola aj kynologická ukážka priateľov zo Žabokriek. Nezabudlo sa ani na občerstvenie. Na záver tejto veselej soboty bola pripravená tombola.

Myslím, že 1. ročník sa podaril, všetci sa tešíme na ďalší. Tiež chcem poďakovať všetkým zúčastneným za účasť a podporu.

Marta Blahušiaková

Šport

Futbal

Skončila sa futbalová sezóna 2017/2018. Aká bola pre TJ Turčan Košťany nad Turcom? Úspešná? Neúspešná? Posúďte sami.

Po dlhých rokoch sme do nej vstupovali aj s družstvom dorastu a s najvyšším cieľom pre dospelých – vyhrať súťaž a postúpiť do I. triedy.

Podme od najmenších. Prípravku naďalej viedol Ján Strapko. Chlapci sa učia pod jeho dohľadom ovládať loptu, rozvíjať svoje pohybové schopnosti a orientáciu na ihrisku. V základnej časti odohrali 20 zápasov, 1 vyhrali, 2 remizovali, 17 prehrali a so skóre 17:142 obsadili posledné 11. miesto. V nadstavbovej časti hrali 4 zápasy, dva vyhrali a dva prehrali. V tejto vekovej kategórii 6 – 10 ročných chlapcov však nejde o víťazstvá, ale o získavanie správnych návykov, čo sa našim chlapcov darí.

Žiakov viedli spoločne Milan Marček a Ľubomír Hlinka. Žiaci odohrali najúspešnejšiu sezónu v posledných rokoch,

keď z 26 zápasov 14 vyhrali, 3 remizovali, 9 prehrali a so skóre 73:44 obsadili 7. miesto. Pozitívom je, že dvaja chlapci dosahovali vynikajúcu výkonnosť a pravidelne hrávali za družstvo dorastu, čo sa následne odzrkadlilo na ich výkone v zápasoch žiakov.

Dorastencov viedol v jeseni Ján Marčičiak, na jar Milan Marček. Aj keď sme dorastencov prihlasovali do súťaže s miernymi obavami, kolektív sa podarilo stabilizovať, o čom svedčia aj dosiahnuté výsledky. Odohrali 22 zápasov, 6 vyhrali, 5 remizovali, 11 prehrali a so skóre 60:93 obsadili 9. miesto z 12 účastníkov, čo vzhľadom aj na vekové zloženie je v prvom roku veľmi dobrý výsledok.

Najväčšiu radosť máme z dospelých, ktorý splnili stanovený cieľ. Odohrali 20 zápasov, 14 vyhrali, 5 remizovali, iba 1 prehrali a so skóre 68:17 s náskokom 5 bodov vyhrali II. triedu a postúpili do I. triedy. Náš manažér Pavol Melník zhodnotil postup slovami: „Splnili sme si čiastkový cieľ, chvíľu sa potešíme z víťazstva, no stále budeme pracovať na tom dlhodobjšom, ktorým je držať krok s najlepšimi celkami v najvyššej okresnej súťaži a s čo najviac vlastnými odchovancami“.

Na dosiahnutých výsledkoch sa nemalou mierou podieľajú naši členovia, ktorých síce na ihrisku nevidno, ale bez nich by to nešlo. Dobrovoľne vo svojom voľnom čase bez nároku na finančnú odmenu zabezpečujú materiálne a technické vybavenie. Vďaka Vladimírovi Zigovi sú na každý zápas pripravené vypraté dresy, je v šatniach poriadok a čisto. Aj jeho zásluhou máme jeden z najlepších trávnikov, ktorý využívajú na tréningy mužstvá z vyšších súťaží. Pri jeho údržbe, polievaní, kosení, hnojení strávil nespočetné množstvo hodín. Zápas sa odohrávajú bez ohľadu na počasie na pripravenom, riadne označenom ihrisku, na čom má zásluhu aj Ján Marčičiak a Pavol Sokol. Technické zabezpečenie a občerstvenie pri zápasoch perfektne zabezpečuje Peter Špalek s manželkou, pri mládežníckych zápasoch aj Pavol Paulovič. Týmto a ďalším nemenovaným, ktorý prispievajú prácou pri údržbe areálu, patrí obrovské poďakovanie.

My všetci veríme, že sa nám náš dlhodobý cieľ bude dariť naplňať. Aj z toho dôvodu, že onedlho – v roku 2021 – budeme oslavovať 90. výročie futbalu v obci a chceme byť v tomto období medzi najlepšimi v I. triede a mať mužstvo prevažne vlastných hráčov.

Vieme, že nás to bude stáť veľa námahy pri udržiavaní futbalového areálu, veľa potu na tréningoch, veľa úsilia pri finančnom zabezpečovaní chodu klubu. Veríme, že sa v krátkom čase podarí ukončiť rokovanie s obcou a uzavrieť zmluvu o výpožičke športového areálu, čo bude mať vplyv na jeho zveľaďovanie a financovanie činnosti TJ.

Sme presvedčení, že uvedené ciele s výraznou podporou obce, sponzorov a všetkých priaznivcov futbalu zvládneme. Za doterajšiu podporu všetkým ďakujeme a tešíme sa na futbalové zápasy v nasledujúcej sezóne.

Lubomír Hlinka za výbor TJ Turčan Košťany nad Turcom

Hobby – volejbal

Voľný čas možno definovať ako čas, kedy netreba pracovať, čas kde možno robiť čo sa nám len zachce, je to čas zabávania a odpočinku. Keď sa opýtame ľudí na ich hobby, niektorý z

nich odpovie tak, že nevie si rozdeliť prácu od voľného času. No medzi nami sú občania, ktorí zmysluplne využívajú svoj voľný čas športom, konkrétne volejbalom. Je to už 8 rokov ako športový klub SPORT4YOU začal využívať školskú telocvičňu a každý týždeň 2 hodiny sa venujú tomuto športu. Nedelia sa na družstvá podľa pohlavia ani veku.

1. júna sa rozhodli usporiadať 0-tý letný volejbalový turnaj. Stretli sa 3 družstvá „Naši“, „Martinčania“ a „Vrútočania“. Sme hrdí, lebo vyhrali Naši.

AV

Hasiči

- DHZ sa aktívne zúčastnil zásahu pri požiari tržnice v Martine
- Mladí hasiči a ženy súťažili a vyhrali.
- ale tiež fašiangovali a pochovávali basu

- ale tiež fašiangovali a pochovávali basu

Zamestnanie/živnosť

Teória: sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku.

História: (cit.Monografie A. Polonca): „Hlavným zamestnaním obyvateľstva je poľnohospodárstvo. Občania pracujú tiež v továrňach ako robotníci. V obci sú ďalej dvaja kováči, traja stolári, dvaja krajčíri a dvaja obuvníci ako remeselníci. Dvaja obchodníci (krčmári) a dvaja mlynári ako živnostníci“.

(cit. publikácie Richarda Lacka – Košťany nad Turcom): „V roku 1680 v obci sa nachádzala jedna krčma, dvaja remeselníci a mlynár. Dôležitým hospodárskym činiteľom bolo remeslo. V Košťanoch sa vykonávali len základné remeslá, a to kováčstvo, mäsiarstvo, mlynárstvo. V roku 1709 bol kováčom Ondrej Považan a Ján Obšica, mäsiarom Ján Starička. Výčap páleného v obci mala Katarína Obšicová a výčap piva Ján Majerovie. Mlyn bo zemepanský. Občania sa zaoberali aj olejkárstvom a najčastejšie odchádzali na východ a Balkán. Turčianske obce museli pracovať na pridelených stavbách a opravách ciest v rámci verejných prác. Roku 1829 museli Košťanci odpracovať 338 dní ručnou robotou a

5 dní so záprahom na oprave cesty z Koštian do Jahodník a 24 dní ručnou robotou a 8 dní so záprahom na oprave brehov rieky Turiec od Koštian až k ústiu s Váhom.

V druhej polovici 19. storočia sa počet remeselníkov rozšíril na cechy – dvoch drevokupcov, obuvníka, kováča, krajčíra. Po zrušení cechov v roku 1886 sú už traja krčmári, dvaja kolári, dvaja čižmári, stolári, kováč, obchodník, kožušník, dielňa na výrobu klincov a murár. V obci už bol aj Liehovar Jakuba Bergera.

Na začiatku päťdesiatych rokov 20. storočia boli zrušené všetky živnostenské listiny, služby a remeslá. MNV (miestny národný výbor) zriadil v r. 1958 prevádzkáreň, v ktorej ponúkali služby krajčírské (rod. Nérerovská) a murárske (F. Jančo s kolektívom murárov). Stará požiarna zbrojnica bola adaptovaná na holičstvo, kde pracoval p. Jozef Gašparík. Roku 1988 bolo vydané povolenie pre vykonávanie drobných služieb 11 občanom a to: krajčírstvo (manž. Jablonský), opravy TV (Ivan Barčák), hudobné nástroje (Dušan Gajdoš), murárske práce (J. Výbošťok, M. Blahušiak, L. Martinček), cukrárske práce (Margita Remeňová, Katarína Bieliková), liaheň kurčiat (Vincent Janík).

Súčasnosť: Po násilnom prerušení existencie živnostníctva na Slovensku sa začali po roku 1989 znovu zakladať živnosti a organizovať živnostenské spoločenstvá.

Od 1993 sú živnosti najpočetnejšou formou podnikania na Slovensku. Pôsobia najmä vo sfére obchodu a služieb, v remeslách.

A práve v roku 1993 – pred 25 rokmi, vznikli u nás prvé súkromné prevádzky:

A.M.PLUS, s.r.o.

Oslovili sme konateľa spoločnosti p. Martina Remeníka st., ktorý nám priblížil tých pamätných 25 rokov: „Motory a motorové vozidlá ma držali za srdce už od mladosti. Celý život venujem týmto motorovým koníčkom. Vyučil som sa za automechanika a popri zamestnaní som si zvýšil vzdelanie až na vysokoškolské.

V čase, keď sa už dalo podnikáť, začal som sa venovať súkromnému podnikaniu. Od p. Škodáčkovej som kúpil pozemok v našej obci. V roku 1991 sa začalo s výstavbou prvého objektu. V septembri 1993 sme otvárali novú prevádzku – predajňa vozidiel a servis. Začiatky boli veľmi ťažké. V dobe, keď sa úroky na úver pohybovali okolo 15%, bolo veľmi ťažké sa udržať nad vodou. Prelomovým rokom bol rok 1996, kedy sme začali predávať vozidlá DAEWOO. Od tohto roku evidujeme progres a začali sme zvyšovať aj počet zamestnancov na dnešných 27. Pribrali sme aj ďalšie značky motorových vozidiel, čím sme sa dostali do súčasného stavu, keď ich predávame a servisujeme.

Po celý čas som sa snažil vyberať zamestnancov z našej obce. Pri mojom podnikaní sa mal pochopenie a dobrú spoluprácu s obecným úradom a obecným zastupiteľstvom. V súčasnosti som na zaslúženom dôchodku, no vychoval som si zástupcov – syna a dcéru, ktorí to vedú. Ja ich z patričnej vzdialenosti sledujem. Ako konateľ spoločnosti však pri závažných situáciách im pomáham a spolu ich prejednávame.

Teší ma, že sme sa dostali do povedomia zákazníkov, ktorí nás navštevujú a svoj život si spríjemnia novým vozidlom“.

Krupa, s.r.o.

Teória hovorí, že polygrafia je výrobný odbor, ktorý

reprodukuje a tlačou rozmnožuje predlohy písané, kreslené, tlačené alebo iné a dáva im konečný tvar výrobku: knihy, noviny, plagáty a iné tlačoviny. A práve tlačí kníh, vydavateľskej činnosti, sieťotlači, ale aj výrobe a predaju polygrafického materiálu a tlačiarenských potrieb sa venuje ďalší „25 ročný jubilant“ pán Peter Krupa st.

K histórii svojej spoločnosti sa vyjadril: „Pracoval som v Neografii a.s., no v roku 1991 som so spoločnosťou rozviazal pracovný pomer. Najskôr som mal živnosť na polygrafickú výrobu. V roku 1993 som založil s.r.o. a začal som zamestnávať aj prvých zamestnancov. V roku 1995 som kúpil objekt na Ľadovni. Vznikla polygrafická dielňa, kde sa tlačili obálky na knižky a knihy sa ručne viazali. V roku 2002 som skolaudoval novú, zrekonštruovanú budovu v našej obci. Sem sa následne presťahovala moja polygrafická výroba. Rozšírili sme výrobný program zakúpením nového technologického zariadenia. Po čase tieto priestory už boli malé – nevyhovujúce a tak sme postavili novú prevádzkovú budovu na Bambuskách. Do tejto sme následne v roku 2006 presťahovali celú výrobu z Koštian. V pôvodnom objekte máme predaj polygrafického materiálu, ktorý zakupujeme v zahraničí a distribuujeme po celej republike.

Mám dobrý pocit, že môj úmysel, začať so živnosťou v polygrafii „padol do úrodnej pôdy“ a naša spoločnosť je známa u zákazníkov, ktorí tak ako ja venujú svoj život polygrafii.

Villa Arkádia - genius loci.

Náš kaštieľ sa dostáva do povedomia nielen Slovenska, ale aj zahraničia. Najskôr koncertmi, výstavami, potom sobášmi a od 2. decembra 2017 aj štýlovou reštauráciou.

Manažérka reštaurácie VILLA ARKÁDIA p. Tereza Klučiariková pre naše noviny uviedla: „Pri hľadaní vhodného miesta pre otvorenie reštaurácie sme objavili atraktívne priestory rokokovo-klasicistického kaštieľa v Košťanoch nad Turcom, ktoré vyhovovali naším predstavám. Pani majiteľka Otília Čamborová nás ochotne previedla priestormi, kde na nás okamžite vdýchol genius loci kaštieľa. Našou víziou bolo spojenie romantických priestorov s kvalitnou kuchyňou. Koncept kuchyne vytvoril šéfkuchár p. Jaroslav Luhový, ktorý pôsobil v mnohých reštauráciách na Slovensku, ale aj v zahraničí. Á LA CARTE (jedálny lístok) pozostáva predovšetkým z medzinárodnej

kuchyne. V ponuke sú aj historické jedlá z 12. - 16. storočia s pôvodnými receptúrami, ktoré výborne korešponujú s priestormi kaštieľa. Na svoje si prídu aj milovníci slovenskej kuchyne v podobe denných ponúk jedál. V súčasnosti v profesii šéfkuchár pracuje p. Martin Cyprich, ktorý pracoval aj v Monaku.

Napriek tomu, že otvorenie reštaurácie prebehlo v zime, máme za sebou veľmi pekné akcie, medzi nimi aj pre obyvateľov Koštian. Reštaurácia si postupne získava svoju klientelu aj u širšieho okolia. Aby sme zatriktívili samotné priestory, okrem reštaurácie máme záujem podporovať aj umelcov z okolia formou výstav a vernisáží, samozrejme chceme pokračovať v tradícii, ktorú zaviedla pani Čamborová - a to usporadúvanie koncertov.

K portfóliu činnosti patrí aj organizovanie akcií – či už

rodinných a firemných osláv, svadiieb, zásnub, romantických večerí vo dvojici. V budúcnosti bude možnosť ubytovania sa v podkroví, kde pre záujemcov budú k dispozícii mezonetové byty - apartmány. Uvedomujeme si, že sme na začiatku a že

nás čaká ešte veľmi veľa práce, ale pracujeme a zlepšujeme sa k spokojnosti našich zákazníkov, čo je pre nás najväčšia motivácia“.

AV

Spoločenská rubrika

*V živote je len jedno šťastie, milovať a byť milovaný
(George Sand)*

Narodili sa:

- Šimon Klein
- Kristína Pavolková
- Lucia Kráľová
- Denisa Burišová
- Matúš Kuriško
- Lucia Luptáková
- Patrícia Parobková
- Lilien Nemčeková

Rodičom srdečne blahoželáme!

Rozlúčili sme sa:

- Miroslav Trusina

- Jozef Blizniak
- Zuzana Trmosová
- Ján Chrašč
- Mária Stráňayová
- Jozef Výbošťok
- Ing. Jozef Cingel
- Jozef Mrnčo
- Ladislav Martinček
- Mária Mrnčová

Čeť ich pamiatke.

Manželstvo uzavreli:

- Bc. Michal Trusina – Ivana Muchová

Prajeme veľa lásky a porozumenia na spoločnej ceste životom.

Košťianske noviny vydáva: Obec Košťany nad Turcom, 038 41 Košťany nad Turcom č.64, IČO: 00316741 • Registrácia: EV 5187/15, ISSN 1339-956X • Redakčná rada : predseda Ivica Kubíková, zástupca Andrea Výbošťoková dipl.a.h.e., kronikárka obce Mgr. Tatiana Bukovská, historik - editor textu Mgr. Július Jarkovský, grafika Jana Junášová. Redakčná rada Košťianskych novín si vyhradzuje právo články krátiť, editovať, prípadne neuverejniť • e-mail: kostianskenoviny@gmail.com • **Uzávierka príspevkov do č. 2/2018 je 10. 12. 2018** • Počet výtlačkov: 420 • Vychádza 2 x ročne • **Tlač: ALFA print s.r.o. Martin**